

MONTÁŽNÍ POKYNY MALÝ PRŮTOKOVÝ OHŘÍVAČ, VŠECHNY MODELÝ

ČTĚTE POZORNĚ PRO SPRÁVNOU INSTALACI A PROVOZ!

Jak to funguje?

Ohřívač pracuje na principu samotížné cirkulace (termosání), při kterém je studená chladicí kapalina nasávána ze dna bloku motoru, ohřívá se v nádržce ohřívače, kde se ohřevem snižuje její hustota. Nižší hustota má za následek samovolné stoupání do horní části bloku. Takto dochází k cirkulaci chladicí kapaliny bez použití čerpadla.

Důležité informace o předeřevu:

Nikdy nezapojujte ohřívač do sítě, dokud nebude dokončena řádná instalace podle níže uvedených bodů. Vždy zkontrolujte, jestli je ohřívač naplněn kapalinou a umístěn ve svislé poloze.

Termostat:

Termostat měří teplotu chladicí kapaliny na vstupu do ohřívače. Jedná se o nejchladnější místo systému. Pokud je rozsah termostatu např. 37/49°C, lze očekávat, že průměrná teplota chladicí kapaliny v systému bude 55°C.

V případě potřeby snímat teplotu v systému přesněji, je možné předeřev vybavit dálkovým termostatem, který je kabelem spojený s ohřívačem, obr. 5.

Nepoužívejte ohřívač bez ochranného krytu.

Používejte pouze chladicí směs, kterou doporučuje výrobce motoru.

Nepoužívejte ohřívač v blízkosti žádných cizích materiálů.

Nenechávejte uvnitř motoru ani ohřívače žádné nářadí nebo díly.

Svěřte údržbu kvalifikované osobě.

Před údržbou odpojte ohřívač z elektrické sítě.

Nenechávejte nikdy ohřívač pod proudem, pokud není topné těleso ponořeno v chladicí směsi.

Nespouštějte motor, pokud je ohřívač pod proudem.

INSTALACE

Doporučený průměr hadic pro napojení ohřívače je 5/8" (16 mm). Nepoužívejte menší hadice!

Před montážní: rozvrhněte si místo uchycení ohřívače, otvory na motoru pro napojení ohřívače, vedení a délku hadic a vedení napájecího kabelu. Hadice vedoucí k předeřevu by měly být na stejné straně motoru. Aby byla zachována správná cirkulace je potřeba umístit ohřívač co nejnižší a zachovat maximální vzdálenost mezi napouštěcím a vypouštěcím otvorem motoru, viz obr. 1. Zároveň je nutné vyhnout se ohybům a vedením hadic přes vrch motoru.

DŮLEŽITÉ BODY

- Rovné, co nejkratší hadice bez ohybů a smyček.
- Ohřívač musí být instalován minimálně 8 cm od součástí citlivých na teplo.
- V obvodu působení ohřívače nesmí být termostat.
- Ohřívač musí být upevněn na rám motoru (nesmí „viset“ na hadicích).

1. Vypusťte a vypláchněte chladicí systém. Odstraňte nečistoty. Použijte novou chladicí kapalinu.
2. **Obecné pokyny k montáži hadic:** použijte kvalitní normované hadice a svorky. Hadice zařízněte čistě a rovně. Nasuňte svorku na hadici. Hadici zatlačte až nadoraz hadicového trnu ohřívače. Umístěte hadicovou svorku 4 mm od konce hadice a upevněte šroubovákem nebo klíčem. Maximální doporučený moment je 4 Nm. Nepřetahujte. Na závitové spoje trubek je doporučeno použít závitové těsnění (páska, vazelína, nebo anaerobní tekutina).

3. **Připojení ohřívače:** Ve svislé poloze připevněte ohřívač co nejnižší na rám motoru. Ohřívač musí být instalován pod nejnižším bodem chladicího systému, aby bylo zaručeno správné fungování ohřívače a termosání bylo maximální.

Nemontujte ohřívač přímo na motorový blok. Nadměrné vibrace můžou zkrátit životnost ohřívače. Použijte průmyslově vyhovující metodu vibrační izolace, když je motor nepružně upevněn k rámu.

4. **VÝPUST OHŘÍVAČE** (horní otvor, kterým kapalina opouští nádržku ohřívače): Ved'te hadici mezi ohřívač a místo, kde se chladicí kapalina vrací do motoru. Hadice by měla od ohřívače plynule stoupat vzhůru. Zároveň by měla být co nejkratší, ale je nutno zachovat **minimální převýšení 30 cm**, aby byla zaručena řádná cirkulace kapaliny. Nepřipojujte hadici NAD hladinu chladicí kapaliny. Vyhněte se ostrým ohybům nebo smyčkám, aby se netvořily vzduchové bubliny, obr. 2A.

Poznámka: Pokud používáte izolační ventily, nesmí snižovat průtok kapaliny ohřívačem.

Používejte pouze plnopřítokové ventily.

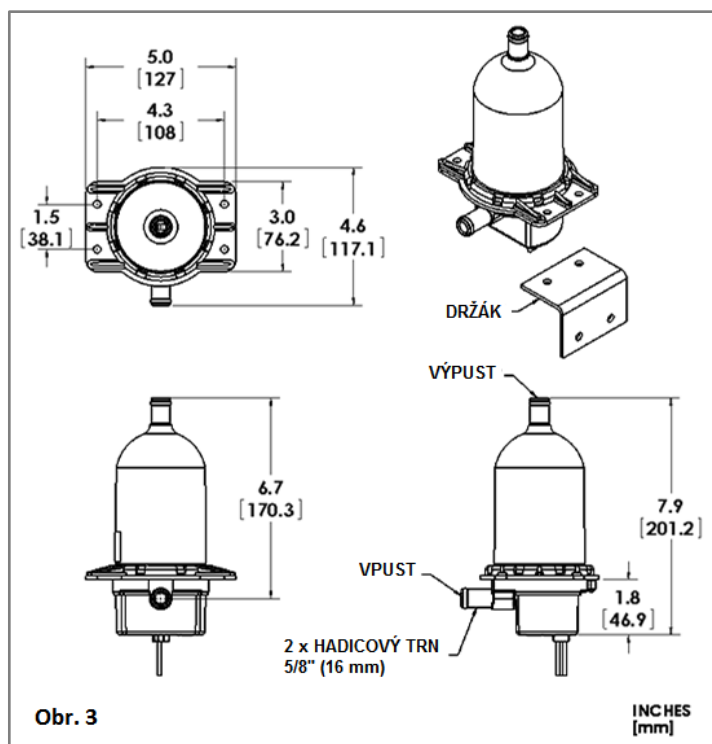
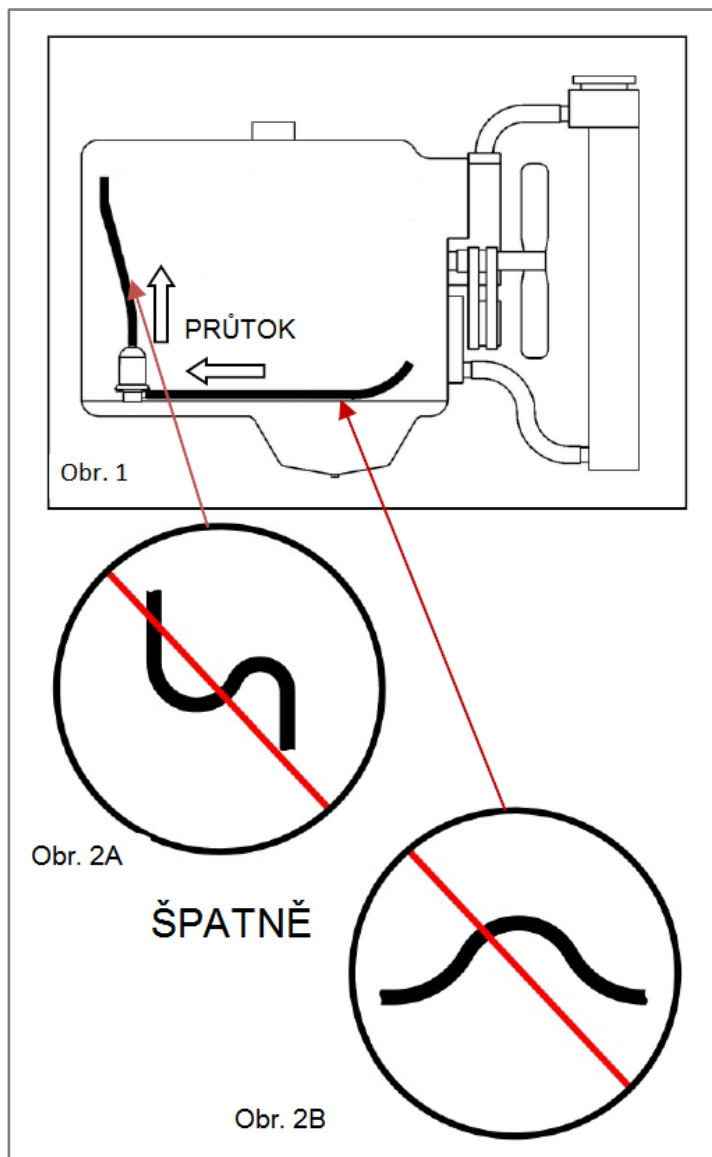
Nezapínejte ohřívač společně se zavřenými izolačními ventily.

5. **VPUST OHŘÍVAČE** (spodní otvor, kterým je kapalina nasávána do nádržky ohřívače): Ved'te hadici od vpusti ohřívače k výpustnímu otvoru chladicího systému motoru. Hadice musí vést rovně, bez ohybů, viz obr. 2B.

Poznámka: V případě, že je motor bez výpustí z bloku nebo není přístupný, můžete použít nejnižší přístupný bod bloku motoru nebo se napojit pomocí hadicové spojky na spodní hadici chladiče motoru.

Zajistěte, aby hadicové svorky byly řádně utaženy

6. Instalace kabelu:

Připojte přívodní elektrický kabel v souladu s příslušnými normami. Použijte průmyslově akceptované metody. Kabel nesmí být v kontaktu s horkými a pohyblivými součástmi motoru. Pro uchycení kabelu použijte rychloupínací pásky. Zásuvka pro připojení napájecího kabelu musí být chráněna proudovým chráničem **vypínacím proudem 30 mA**.

Nezapínejte ohřívač, pokud se nachází ve vodě nebo je zástrčka vlhká.

Před každou údržbou odpojte ohřívač od zdroje napětí.

Každá elektroinstalace musí být provedena v souladu s příslušnými normami kvalifikovanou osobou.

7. Znovu naplnění:

Vždy promíchejte vodu, nemrznoucí látku a přísady chladicí směsi před nalitím do motoru. Motor znovu naplňte výpustní hadicí ohřívače odpojenou od motoru až je plná chladicí směsí. Utáhněte všechny hadicové svorky. Zapněte motor a nechte ho běžet, až dosáhne provozní teploty a otevře se termostat motoru. Zkontrolujte těsnost chladicího systému. Zkontrolujte všechny trubkové i hadicové spoje u ohřívače a v motoru. Nechte motor běžet dokud se všechen vzduch nedostane pryč z chladicího systému.

Nechte motor vychladnout a případně dolijte chladicí směs.

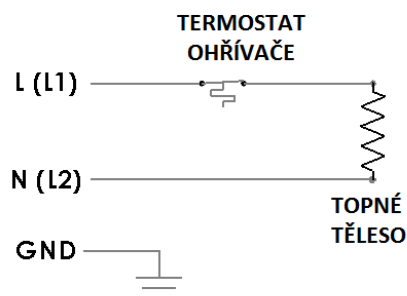
Po 2 týdnech, jakmile se hadice usadí, znovu dotáhněte všechny svorky.

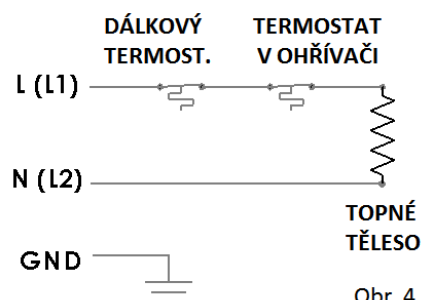
Použijte roztok 50/50 (nemrznoucího) ethylenglykolu a vody. Nepoužívejte více jak 60% koncentraci nemrznoucí látky. Nepoužívejte ohřívač v chladicím systému, který obsahuje jakoukoli formu těsnících přísad.

SCHÉMA ZAPOJENÍ

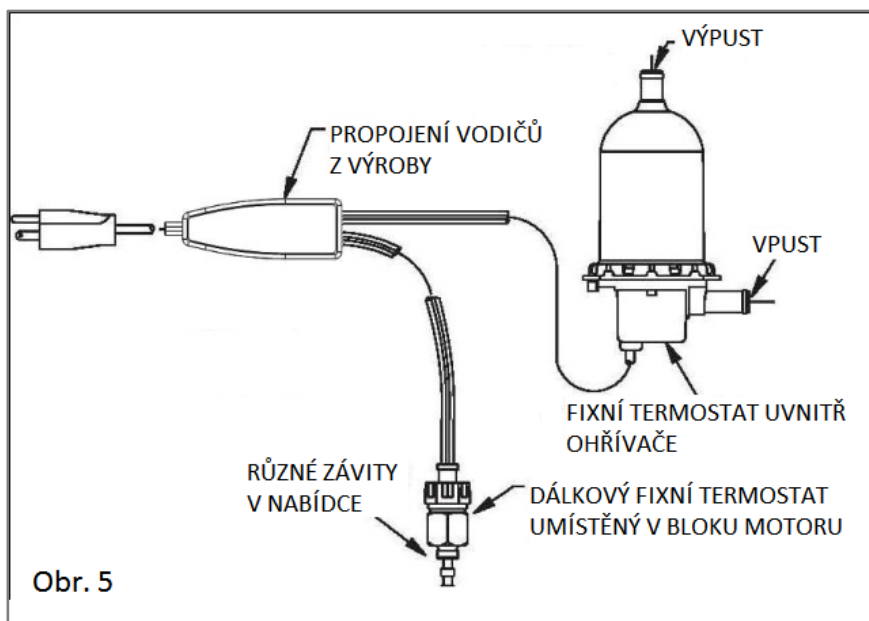
STANDARDNÍ OHŘÍVAČ

OHŘÍVAČ S DÁLKOVÝM TERMOSTATEM

Obr. 4

8. Provozní kontrola:

Pouzdro ohřívače se rychle zahřeje a stane se horkým na dotyk. Výpustní hadice by měla mít teplotu pod 93°C a hadice vpusti poměrně studená. Ohřívač by měl sepnout a vypnout maximálně 4krát za hodinu.

Termostat hlídá teplotu chladicí kapaliny a ne teplotu tělesa, která je vyšší. V případě, že je ohřívač správně nainstalovaný, pak termostat snímá teplotu kapaliny v nejchladnějším bodě systému. V případě, že je v ohřívači termostat s rozsahem 37/49°C je průměrná teplota v systému 55°C.

Chladicí kapalina špatně cirkuluje, pokud je hadice na výstupu teplejší než 93°C nebo hadice na vstupu je teplejší než zbytek chladicího systému. Příčinou může být jeden nebo více následujících bodů:

- Vzduchové bubliny v hadicích kvůli smyčkám, přehybům, nadměrné délce nebo vedením hadice přes vrch motoru.
- Špatně odvzdušněný chladicí systém.
- Nesprávná orientace ohřívače. Výpust musí směřovat vzhůru.
- Ohřívač je umístěn příliš vysoko nad vodním pláštěm.
- Není zajištěn dostatečný přepad, min. délka 30 cm.
- Nečistoty v chladicím systému.
- Nesprávně namíchaná chladicí směs.

ÚDRŽBA PRŮTOKOVÝCH OHŘÍVAČŮ

1. Obvyklá údržba:

Pravidelně kontrolujte všechny hadice. Zaměřte se škody způsobené vlivem stárnutí, zvýšené teploty (zvláště část hadice přímo nad výpustí ohřívače), přetažením hadicových svorek, prodřením, působením povětrnostních vlivů a motorových kapalin. V případě potřeby vyměňte poškozené hadice. Občas zkontrolujte dotažení hadicových svorek a podle potřeby upravte.

2. Každoroční údržba

Výrobci motorů **doporučují propláchnutí a kontrolu chladicího systému jednou za rok**. Součástí této kontroly by měla být také prohlídka:

Před údržbou odpojte ohřívač od zdroje elektrického napětí. Nebezpečí úrazu nebo smrti el. proudem.

- Vypusťte a propláchněte chladicí systém a odstraňte nečistoty. Vyměňte nebo recyklujte chladicí směs. Vyhněte se znečištění z okolního prostředí. Ujistěte se, že jste nezapomněli použít těsnění na závity trubek u vypouštěcího ventilu motoru, pokud bylo odstraněno.
- Demontáž boxu s elektroinstalací: Křížovým šroubovákem povolte šroub ve spodní části ohřívače. Zkontrolujte vodiče uvnitř a napájecí kabel. Dále zkontrolujte pevnost elektrických spojů, jejich čistotu a nezaoxidovanost. **Nezasahujte do el. zapojení!**
- Demontáž nádržky: Křížovým šroubovákem povolte šroub na boku těla ohřívače. Horní kupolovitá část ohřívače je se spodní částí bajonetovým závitem. Součástku očistěte.
- Zkontrolujte a vyčistěte všechny součásti vnitřku nádržky.
- Zkontrolujte stav těsnění.
- Nahraďte poškozené nebo opotřebované součástky novými.
- Termostaty mají omezenou životnost. Doporučujeme jednotku vyměnit každé tři roky nebo po 25.000 hodinách provozu.
- Znovu smontujte ohřívač. Dohlédněte, aby termostat byl usazen těsně proti přírubě desky kvůli řádnému snímání teploty.

EL. ZAPOJENÍ UVNITŘ PŘEDEHŘEVU

